

**Uchwała Nr XVII/90/2019
Zarządu Powiatu
Ropczycko-Sędziszowskiego
z dnia 18 lutego 2019 r.**

w sprawie skierowania do Rady Powiatu uchwały dotyczącej przyjęcia Programu korekcyjno-edukacyjnego powiatu ropczycko-sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2020

Działając na podstawie art. 32 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2018 r. poz. 995 t.j. z późn. zm.)

Zarząd Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Postanawia się skierować do Rady Powiatu projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego powiatu ropczycko-sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2020.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Bernadeta Ryśdale
Wz. Przewodniczącego Zarządu
Bernadeta Ryśdale
WICESTAROSTA

ADWOKAT

mgr Józef Gudyka

UCHWAŁA NR
Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego
z dnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego powiatu ropczycko-sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2020

Działając na podstawie art. 12 pkt 8a) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995, t.j. z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 t.j.)

Rada Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program korekcyjno – edukacyjny powiatu ropczycko-sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2019-2020, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

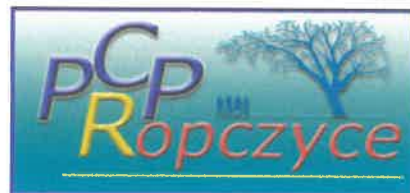
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem uchwały powierza się Komisji Zdrowia, Bezpieczeństwa i Spraw Społecznych.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr XXXVII/286/2018 Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w Ropczycach z dnia 27 czerwca 2018 r.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Program korekcyjno – edukacyjny
powiatu ropczycko-sędziszowskiego
dla osób stosujących przemoc w rodzinie
na lata 2019 - 2020**

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Podstawa prawna.....	4
2. Sposób finansowania.....	4
3. Realizator programu.....	4
4. Współpraca.....	4
5. Opis programu i jego cel.....	5
6. Założenia merytoryczne realizacji programu, podstawowe treści edukacyjne.....	6
7. Sposób realizacji programu.....	8
8. Reguły uczestnictwa w programie.....	10
9. Kadra.....	11
10. Miejsce realizacji zajęć	11
12. Monitoring i ewaluacja oraz sprawozdawczość z prowadzonych działań.....	12
13. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	14

Wstęp

Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zwanego dalej „programem”, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Obowiązek opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 4 pkt 2; Dz.U.2015.1390 j.t.). Rada Powiatu, w myśl art. 12 pkt 8a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 t.j. z późn. zm.), zgodnie z kompetencjami, podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, w tym również Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program ten stanowi element całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jest uzupełnieniem różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc. Ukierunkowany jest na zmianę postaw i zachowań sprawców przemocy, a w rezultacie na redukcję ryzyka kontynuowania stosowania przez nich przemocy oraz zwiększenie ich możliwości do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Opracowanie i realizacja programu jest założeniem *Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020 pn. Rodzina bez przemocy*, przyjętego uchwałą Nr XXII/160/2016 Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego z dnia 20 grudnia 2016 roku. Powiatowy program *Rodzina bez przemocy* oraz jego ewaluacja zawierają lokalną diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego, która potwierdza zasadność utworzenia programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, adresowanego szczególnie do mężczyzn, przeważających wśród sprawców przemocy na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Program opracowany został zgodnie z zasadami opracowywania programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, zamieszczonymi w dokumencie pt.: *Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie, materiały instruktażowe, zalecenia – dla osób realizujących te zadania*, Rzeszów 2017.

1. Podstawa prawna

- Art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390 j.t.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz.U.2011.50.259);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.2017.1769 z późn. zm.);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P.2014.445).
- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020 pn. Rodzina bez przemocy (Uchwała Nr XXII/160/2016 Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego z dn.20.12.2016r)

2. Sposób finansowania

- dotacja celowa Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

3. Realizator programu

- powiat ropczycko – sędziszowski – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach (w ramach działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej).

4. Współpraca

- służby i instytucje współdziałające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m. in. Sąd Rejonowy w Ropczycach, Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach, Gminne Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejsko-Gminne i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej i inne.

5. Opis programu i jego cel

„Program korekcyjno – edukacyjny powiatu ropczycko-sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie” został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach i realizowany jest w ramach działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Realizacja niniejszego programu wpisana jest w *Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020 pn. Rodzina bez przemocy*, zatwierdzony uchwałą Nr XXII/160/2016 Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego z dnia 20 grudnia 2016 roku - Priorytet III. Działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zadanie pn. „Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, terapeutycznych itp. wobec sprawców przemocy w rodzinie, w zależności od potrzeb i możliwości”.

Program skierowany jest do pełnoletnich mężczyzn, stosujących przemoc wobec osób najbliższych: partnerek, dzieci, rodziców i innych. Bezpośrednimi adresatami niniejszego programu są mieszkańcy powiatu ropczycko-sędziszowskiego, co jest wynikiem diagnozy potrzeb w tym zakresie. Ponieważ środki na realizację programu zapewnia budżet państwa, w programie mogą wziąć udział mieszkańcy innych powiatów.

Głównym celem programu jest psychoedukacja w kierunku zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania domowników oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Niniejszy program skierowany jest w szczególności do:

1. osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
1. osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
2. osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestniczenia w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Celem strategicznym oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest ograniczenie problemu przemocy domowej poprzez powstrzymanie

osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym jej stosowaniem. Do osiągnięcia tego celu przyczynią się działania realizowane w ramach następujących celów operacyjnych:

- podniesienie poziomu wiedzy sprawców na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- rozwój świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich oraz uznanie odpowiedzialności za jej stosowanie,
- rozwój umiejętności komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez stosowania wobec nich przemocy,
- uzyskanie informacji o możliwościach poddania się działaniom terapeutycznym.

6. Założenia merytoryczne realizacji programu, podstawowe treści edukacyjne

Założenia merytoryczne programu obejmują przekonania, sądy oraz aktualny stan wiedzy odnośnie mechanizmów przemocy domowej:

1. Przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy.
2. Przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy oraz poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie.
3. Przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążenia do kontrolowania osoby (współmałżonka, partnera, dziecka) lub sytuacji rodzinnej.
4. Można nauczyć się niestosowania przemocy. Nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania.
5. Stosowanie przemocy w żadnym wypadku nie może być usprawiedliwione twierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony ofiary.
6. Korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych.
7. Stosowanie przemocy domowej jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

Realizacja programu oparta jest na uniwersalnych wskazówkach, wynikających z dotychczasowej praktyki i wiedzy, którymi są:

1. Bezpieczeństwo ofiar przemocy domowej.
1. Promowanie wysokich standardów etycznych i pragmatycznych, opartych na aktualnej wiedzy i badaniach oraz motywowanie do odpowiedzialnego przestrzegania tych standardów.
2. Przyczynianie się do faktycznych zmian w postawach i zachowaniach oraz zwiększanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny u sprawców przemocy, uczestniczących w programie oraz traktowanie ich w sposób nie naruszający godności osobistej.
3. Współpraca z innymi placówkami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy na terenie powiatu.

Oddziaływania edukacyjne koncentrują się głównie wokół następujących aspektów:

- społeczno – kulturowe źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej - powiązanie między przemocą a stereotypami dotyczącymi płci i relacji między kobietami i mężczyznami oraz rodzicami i dziećmi, realne i wyobrażalne różnice między mężczyznami i kobietami;
- problem władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich – potrzeby sprawców dotyczące władzy i kontroli, zaprzeczanie odpowiedzialności za przemoc i obwinianie ofiar, proces wiktymizacji, rozróżnianie zachowań agresywnych i asertywnych, rozpoznawanie osobistych postaw związanych z przemocą, uczenie się odpowiedzialności za własne decyzje;
- planowanie i rozwijanie samokontroli – mechanizmy agresywnych zachowań, zaprzeczanie aktom przemocy i zniekształcanie obrazu minionych wydarzeń, zniekształcanie myślenia i unikanie świadomego wyboru oraz decyzji, rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych, ćwiczenia doraźnych technik powstrzymywania agresywnych relacji, przygotowywanie indywidualnego planu zapobiegania agresywnym zachowaniom;
- alkohol i patologia życia rodzinnego – rozpoznawanie uzależnienia od alkoholu i narkotyków, specyfika związku między nadużywaniem substancji chemicznych a stosowaniem przemocy (uświadomienie, że alkohol nie jest przyczyną przemocy), zaburzenia życia rodzinnego spowodowane patologicznym zachowaniem rodziców;
- komunikacja interpersonalna – rozpoznawanie i konstruktywne wyrażanie uczuć, intymność i umiejętność empatycznego słuchania innych i reagowania z szacunkiem,

umiejętność rozwiązywania konfliktów oparta na negocjacjach i kompromisach, uczenie się akceptowalnych postaw wobec innych;

- promocja pozytywnych standardów i wartości - wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo w związkach i w rodzinie, szczerść i solidarność, akceptowanie osobistej odpowiedzialności za czyny, rozwijanie zdolności do szacunku, wsparcia oraz akceptacji dla uczuć, opinii, postępowania i przyjaciół partnerki, sprawiedliwość

i równość w podziale na prawa i obowiązki w rodzinie, partnerstwo ekonomiczne i gotowość do materialnego wspierania dzieci niezależnie od statusu formalnego małżeństwa;

- przemoc seksualna – rozpoznawanie poniżających i nieakceptowanych przez partnerkę zachowań i sytuacji związanych z seksem jako ważnej formy przemocy, konfrontowanie seksistowskich stereotypów;

- dzieci, przemoc i wychowanie – wpływ przemocy domowej na psychikę i zachowanie dzieci, uświadamianie, że agresywne metody wychowawcze krzywdzą dzieci i uczą je stosowania przemocy, modelowanie pozytywnych form i umiejętności rodzicielskich, form dyscypliny bez przemocy jako alternatywy dla agresywnego karania;

- szacunek i tolerancja wobec osób starszych i niepełnosprawnych – uczenie pozytywnych zachowań wobec osób starszych lub niepełnosprawnych, będących członkami rodzin, radzenie sobie z sytuacjami kryzysowymi, przekazanie informacji o utrudnieniach

w kontakcie z osobami starszymi lub niepełnosprawnymi.

7. Sposób realizacji programu

Podstawą zakwalifikowania do udziału w programie jest postanowienie sądu o skazaniu osoby prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 207 § 1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy). Ponadto uczestnikami programu są osoby skierowane przez kuratorów zawodowych, pracowników socjalnych, terapeutów, pracowników współpracujących instytucji, którzy posiadają wiedzę o stosowaniu przez ich podopiecznych przemocy wobec osób najbliższych lub inne osoby, świadome stosowanej przez siebie przemocy i dobrowolnie zgłaszające się do programu.

Warunkiem przyjęcia osoby kwalifikującej się do programu jest uznanie przez nią faktu stosowania przemocy wobec członków własnej rodziny oraz wyrażenie zgody na uczestnictwo w programie na określonych zasadach poprzez zawarcie kontraktu.

Naborem chętnych do uczestnictwa w programie zajmuje się koordynator ds. programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Informacje o realizowanym programie skierowane do sprawców przemocy zostaną opublikowane w miejscach ogólnodostępnych oraz na stronie internetowej PCPR i Starostwa Powiatu, a także przekazane pisemnie współpracującym instytucjom. W miarę możliwości mogą również odbywać się spotkania informacyjne z przedstawicielami lokalnych instytucji w związku uruchamianiem edycji programu.

Realizacja programu oparta jest na szczegółowym harmonogramie zajęć, który rokrocznie aktualizowany jest przez koordynatora programu w porozumieniu z prowadzącym program.

Program obejmuje 60 godzin spotkań grupowych z uczestnikami i 2 godziny spotkań indywidualnych - diagnostycznych z każdym z uczestników.

Część edukacyjna programu ma na celu przekazanie wiedzy na temat zjawiska przemocy (definicja przemocy, rodzaje, dynamika), ujawnienie negatywnych norm i wzorców kulturowych wykorzystywanych do wspierania postaw dominacji, władzy i kontroli sprawcy nad ofiarą, roli stereotypów na temat tożsamości mężczyzny, ról „męskich” i „kobiecych”. Materiał teoretyczny przekazywany jest uczestnikom w formie miniwykładów, a przyswajanie wiedzy odbywa się w sposób aktywizujący uczestników m.in. poprzez prowadzenie otwartej dyskusji, odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń, poprzez pracę indywidualną. Zrozumienie mechanizmu cykliczności przemocy pozwoli uczestnikom na skuteczniejsze zapobieganie nawrotom ataków, poprzez rozpoznawanie pojawiania się u siebie tzw. wyzwalaczy agresji, różnego rodzaju sygnałów płynących z ciała oraz sygnałów sytuacyjnych i czasowych, aby uczestnicy samodzielnie mogli stworzyć rodzaj instrukcji jak postępować, by zminimalizować ryzyko wystąpienia aktu agresji, stosując odpowiednie metody i techniki. Kolejny etap pracy koncentruje się na nauce rozpoznawania i nazywania uczuć oraz stanów emocjonalnych oraz oddzielenie złości jako naturalnej emocji od jej form zniekształconych typu: sarkazm, mściwość, karanie.

Część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę korzystania ze wsparcia społecznego. Uczestnicy przechodzą trening umiejętności aktywnego słuchania, poznają podstawowe zasady negocjacji i zasady właściwego rozwiązywania sporów. Spotkania końcowe programu poświęcone są nauce nowych konstruktywnych zachowań, będących alternatywą dla zachowań przemocowych. Ważnym elementem na tym etapie pracy jest wskazanie uczestnikom możliwości korzystania ze wsparcia społecznego w celu

zapobieżenia ich izolacji i wykluczenia. Ostatnim elementem programu jest przyjęcie przez uczestników pełnej odpowiedzialności za popełnione akty przemocy oraz gotowość do poniesienia konsekwencji swych czynów - bez obwiniania partnerki oraz stosowania innych mechanizmów obronnych, a w konsekwencji uzyskiwanie kontaktu z poczuciem winy, wstydu, żalu i stawanie się empatycznym wobec krzywdzonej osoby.

Zajęcia kończą się podsumowaniem, które pozwoli podzielić się uczestnikom odczuciami, refleksjami dotyczącymi możliwości wykorzystania nowych rozwiązań w życiu. Poza tym uczestnicy otrzymują materiały edukacyjno-informacyjne oraz dyplomy lub zaświadczenia, potwierdzające ukończenie programu.

8. Reguły uczestnictwa w programie

Zasady uczestnictwa w „Programie korekcyjno – edukacyjnym powiatu ropczycko-sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie” określone są w dokumencie podpisywanym przez uczestników programu, w tzw. kontrakcie, sporządzonym w 2 egzemplarzach, po jednym dla obu stron. Reguły te obejmują w szczególności:

- formalne wymogi dotyczące systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach, obejmującego co najmniej 45 godzin zajęć grupowych i spotkania indywidualne,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania się w trakcie uczestnictwa w zajęciach;
- zobowiązanie do powstrzymywania się od spożywania alkoholu lub zażywania substancji psychoaktywnych (stąd dopuszcza się badanie alkomatem),
- zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych działań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi;
- wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy w rodzinie.

Uczestnik biorący udział w programie zobowiązuje się do przestrzegania powyższych zasad. Uzyskane informacje dotyczące życia osobistego uczestników programu objęte są zasadą poufności, z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

9. Kadra

Zajęcia prowadzone będą przez 2 specjalistów: kobietę i mężczyznę. Do prowadzenia zajęć indywidualnych i grupowych zostaną wybrane osoby spełniające kryteria określające kwalifikacje osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku. Dopuszcza się również prowadzenie programu przez 1 specjalistę.

Osoba odpowiedzialna za realizację spotkań grupowych zobowiązana będzie m.in. do prowadzenia list obecności i sporządzenia dokumentacji zajęć (konspektów), w których należy ująć termin spotkania i jego tematykę. Osoba prowadząca spotkania indywidualne zobowiązana będzie do przeprowadzenia wstępnej i pogłębionej indywidualnej diagnozy osób biorących udział w programie, przeprowadzenia wywiadu i sporządzenia sprawozdania w karcie indywidualnej uczestnika oraz podpisania kontraktu z uczestnikiem.

Zadaniem koordynatora programu jest organizowanie i obsługa niniejszego programu, a w szczególności: obsługa administracyjna, działania związane z rekrutacją, bieżąca współpraca z przedstawicielami współpracujących instytucji, planowanie wydatków, monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość i dopełnienie innych wymaganych formalności po zakończeniu realizacji programu.

Obsługa księgowa programu prowadzona jest przez księgowość Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach.

10. Miejsce realizacji zajęć

Zajęcia z uczestnikami odbywać się będą w pomieszczeniu, przystosowanym do pracy grupowej i wyposażonym w niezbędne pomoce. Zapewnienie miejsca, odpowiedniego do przeprowadzenia programu powierza się jego realizatorowi. W miarę możliwości program przeprowadzany będzie w udostępnionej na ten cel sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Ropczycach lub w innym miejscu, wynajętym lub udostępnionym na ten cel, w którym nie udziela się pomocy osobom doświadczającym przemocy.

11. Termin i sposób realizacji

Realizacja programu rozpocznie się niezwłocznie po utworzeniu grupy (10-15 osób) w każdym z lat 2019 i 2020. Podstawową formą pracy korekcyjnej będą spotkania grupowe obejmujące:

- a) 20 spotkań po 3 godziny dydaktyczne, 1 raz w tygodniu (łącznie 60 godzin),
lub
- b) 10 spotkań po 6 godzin dydaktycznych, 1 raz w tygodniu (łącznie 60 godzin),

przy czym przerwy pomiędzy poszczególnymi spotkaniami nie powinny być dłuższe niż tydzień.

Ponadto przewiduje się 2 spotkania indywidualne – diagnostyczne po 45 minut z każdym z uczestników. Ich termin ustalany jest indywidualnie w porozumieniu z każdym uczestnikiem programu..

Indywidualna diagnoza wstępna na początku trwania programu obejmuje wstępne rozpoznanie, określenie motywacji uczestnika, opis sytuacji życiowej, sposobów funkcjonowania, stosowanych zachowań przemocowych i cech indywidualnych istotnych w pracy korekcyjnej. Każdy uczestnik podczas spotkań indywidualnych zostaje dodatkowo zapoznany z celem i przebiegiem programu. Wynikiem diagnozy wstępnej jest podpisanie kontraktu z uczestnikiem. Rozpoznanie indywidualnej sytuacji będzie obejmować m. in. takie zagadnienia jak:

- rzeczywiste okoliczności skierowania do programu,
- określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc,
- najgroźniejsze i typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań,
- kontakty z wymiarem sprawiedliwości,
- doświadczenia związane z nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych,
- cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową.

Program przewiduje zindywidualizowane i pogłębione uzyskiwanie szczegółowych informacji na temat funkcjonowania i przeszłości uczestników. W szczególności może dotyczyć takich problemów jak: historia relacji, w których występuje przemoc, historia interwencji związanych z przemocą, historia pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych, doświadczenia związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków, historia agresywnych i przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych, kontakt z wymiarem sprawiedliwości, historia zawodowo – edukacyjna, charakterystyka szczegółowa zachowań i postaw przemocowych. Opis diagnozy zamieszcza się w dokumentacji klienta (karta indywidualna).

12. Monitoring i ewaluacja oraz sprawozdawczość z prowadzonych działań

Działania monitorujące i ewaluacyjne obejmują:

1. Ocenę prowadzących zajęcia w czasie trwania programu (w zakresie: aktywności uczestników, zaobserwowanych zmian w postawach i zachowaniach, stosowania mechanizmów obronnych, poziomu szacunku i empatii wobec innych osób);

1. Wypełnienie przez uczestników programu ankiet monitorujących przebieg programu w pierwszej połowie trwania programu i na zakończenie;

2. Wypełnienie przez uczestników programu ankiety ewaluacyjnej oceniającej m.in. zakres i treści programu;

3. Wypełnienie ankiety przez małżonki uczestników (partnerki, osoby najbliższe) po zakończeniu programu;

4. Monitoring zmiany zachowania uczestników programu, prowadzony przez 3 lata od zakończenia udziału w programie, obejmujący uzyskiwanie informacji od małżonek oraz instytucji kierujących do programu; informacja o sposobie monitorowania znajduje się w kontrakcie zawieranym z każdym uczestnikiem.

Wszystkie prowadzone działania w ramach programu będą dokumentowane i przechowywane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach. Obowiązuje następująca dokumentacja:

- karta indywidualna uczestnika i kwestionariusz wywiadu,
- oświadczenie uczestnika o dobrowolności uczestnictwa lub o nieprzystąpieniu do programu,
- oświadczenie uczestnika o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych do celów realizacji programu i zapoznaniu się z klauzulą informacyjną, zgodną z rozporządzeniem o ochronie danych RODO,
- kontrakt z uczestnikiem, zawierający deklarację przystąpienia do programu, obowiązki uczestnika i organizatora,
- listy obecności na zajęciach,
- konspekty zajęć,
- ankiety ewaluacyjne i monitorujące,
- częściowe sprawozdania prowadzącego spotkania grupowe,
- roczne sprawozdanie z realizacji programu.

Roczne sprawozdanie z realizacji programu zostanie sporządzone przez jego realizatora do końca lutego kolejnego roku na podstawie sprawozdań częściowych prowadzącego spo-

tkania, ankiet ewaluacyjnych oraz monitoringu i przedstawione będzie w formie pisemnej Staroście powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

13. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Do przewidywanych efektów realizacji programu należą:
 - zwiększenie poziomu wiedzy sprawców na temat przemocy,
 - wzrost świadomości stosowanych zachowań przemocowych,
 - nabycie przez sprawców umiejętności kontrolowania swoich agresywnych zachowań oraz rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy,
 - zaprzestanie stosowania przemocy przez uczestników programu, a tym samym mniejsza liczba sprawców przemocy w powiecie ropczycko-sędziszowskim,
 - zmniejszenie społecznej tolerancji dla przemocy w rodzinie.